

25 VUOTTA
KOTISEUTUTYÖTÄ
MEÄN VÄYLITEN JA IHMISTEN PUOLESTA

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ 15.09.2010

Valtiosihteeri Minna-Mari Kaila

Tornionjoen lohen tilasta huolestuneena Tornio-Muoniojokiseura ry on 27.7.2010 esittänyt kalastuksen keskeyttämistä koko Itämeren vesistöalueella. Perusteeksi esitimme luonnonlohi-kantojen nopeasti heikkenevää tilaa ja suureksi paisunutta laitonta toimintaa lohen kalastuksessa.

Lohta nousee Tornionjokeen yhä vähemmän

Vuonna 2008 Tornionjokeen nousi varovaisesti arvioiden vähintään 40.000–50.000 lohta. Jokisaalis oli yli 11.000 lohta. Vuonna 2009 jokisaalis puolittui edellisestä vuodesta ollen 17 % jokeen nousseista lohista. Kyseinen saalisosuuus antaisi olettaa vuonna 2008 jokeen nousseen jopa 64.000 lohta. Valtaosa noista kaloista oli kahden merivuoden kalaa vuonna 2006 merivaellukselle lähteneestä 800.000 vaelluspoikasesta [smoltista].

Tuo merkitsee sitä, että ajoverkkokalastuksen loputtua vuonna 2008 yli 5 % smolteista pääsi palaamaan kotijokeensa. Kun palaavia verrataan ICES:n arvioon nuorten lohien selviytymiseen pyyntikokoiseksi, havaitaan että vuonna 2008 yli puolet kaloista selviytyi takaisin kotijokeensa, sillä 10 % selviytymisaste 800.000 smoltista tekee 80.000 aikuista lohta.

Kaikuluotausmittauksen mukaan vuonna 2009 jokeen nousi nousi n. 32.000 lohta ja jokisaalis puolittui vuodesta 2008. Kaikuluotausmittauksen mukaan vuonna 2010 nousi n. 18.000 lohta. Lohisaalistiedot eivät ole vielä käytettävissä. Romahdus on ilmeinen sekä merellä, että joessa.

Vuonna 2008 kotijokeen palasi yli 40.000 lohta alle 800.000 smoltista eli 5-6 %

Vuonna 2009 kotijokeen palasi 32.000 lohta 800.000 smoltista eli 4 %

Vuonna 2010 kotijokeen palasi 18.000 lohta 1,2 miljoonasta smoltista eli 1,5 %

Yhteenvedossa on käytetty aina kahden vuoden takaisista smolttimääriä, koska valtaosa lohista nousee kahden merivuoden jälkeen. Palaavien lohien määrä supistui neljäsosaan samalla kun ajosiimapyynti nelinkertaistui.

Mitä yllä oleva kertoo? Se kertoo siitä, että luonnonlohi selviytyy kohtuullisesti Itämerellä, jos sitä ei kalasteta. Kalastuksen vaikutuksen näemme konkreettisesti kun kalastus keskeytetään määräjakso. Tornionjokeen, ja muuhinkin lohien kotijokiin, nousevien lohien määrään voidaan nopeasti vaikuttaa vain kalastuksen mitoittamisella. Vuoden 2010 havaintojen perusteella kalastus on nyt keskeytettävä totaaliseksi, jotta täydelliseltä tuholta välttyään.

Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES antaa joka kevät raporttinsa lohitilanteesta ja suosituksensa kalastuksen mitoittamiseksi. Tämän vuoden lohikiintiö TAC on 296.000 kpl. Tutkijoiden suositus oli 133.000 lohta. Vuodelle 2011 tutkijat suosittelevat kiintiön pudottamista 120.000 loheen. Kiintiösuositus on annettu ennen tämän kesän romahdusta.

ICES:n tilaston [liite - ICES table 8.4.14.4] mukaan vuoden 2008 saalis oli 273.000 lohta. Viime vuonna 2009 kokonaissaalis oli 389.000 lohta. Raportoitu saalis kasvoi yli 40 % ollen taas selvässä ylikalastustilanteessa, jossa Tornionjoen ja muiden jokien luonnonlohien pääomaan verotetaan ankarasti. Ongelman nimi on ihmisen ahneuden aiheuttama lohen merikuolevuus; toisin sanoen laillinen ja laiton MERIPYYNTI seurauksineen..

Suomi ja kaikki Itämeren alueen valtiot ovat ratifioineet YK:n merioikeussopimuksen [United Nations Convention on the Law of the Sea] 66:n artiklan Anadromous stocks: "*States in whose rivers anadromous stocks originate shall have the primary interest in and responsibility for such stocks*" eli: VALTIOIDEN TULEE KANTAA VASTUU JOISSAAN ALKUNSA SAAVISTA JA NIIHIN KUTEMAAN NOUSEVISTA KALAKANNOISTA JA ASETTAÄ NÄMÄ ENSISJÄISEEN ETUPIIRIINSÄ [liite].

Kielämällä oman lohenkalastuksensa Simojoen ja Tornion-Muonionjoen luonnonlohikantojen turvaamiseksi Suomi saa perusteen, jolla se voi 66. artiklan 3 a kohdan mukaisesti vaatia samalla muita Itämeren alueen valtioilta.

Kunnioittavasti
Tornio-Muoniojokiseura ry

Kalervo Aska pj.